

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

17 de Vacatione beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

- 7 *Possessio beneficii intra quod tempus adipiscenda.*
 8 *Possessio in beneficiis vtilitas.*
 9 *Possessio tricenarius vtilitas in sacerdotibus eod.*
- 1 *Oratio non libera. ¶ & necessaria est. illa per quam collator tenetur certis personis velit nollet conferre, veluti mandatario. cap. tibi qui. Et. si duobus. de rescript. in 6. c. si tibi. Et. seq. de concess. preb. in 6. §. 1. de mand. ap. sol. in concord. Facit & præsentatio idoneorum per patronos coactam collationem. cap. decernimus. 16. q. 7. c. illud. de iure patron. Item nominatio que fit ad prelaturas solum pontifici, intra sex vel nouem menses a rege Gallie. §. 1. de regia ad prelat. nominat. in concord. Et ea que ab Academicis fit scholasticorum, contingentibus illorum temporibus. §. qui vero. Et. vult. de collat. in concord. de quibus latus paulo ante tractauimus. facit & collationem non liberam receptio in canonicam præcedens vacationem. c. relatum. Et. ca. dilectus. de preb. ca. cum*
- 2 *super de concess. preb. ¶ Et optio concessa in beneficiis. c. fin. de de consuetu. in 6. In qua oportet sequi consuetudinem, nempe in præbendis & canonicis, non distinctis & aliter, decem annorum in distinctis 40. ann. vt fise & recte explicatur in decisionibus Rotæ. decis. 460. incip. queritur quantum temporis titu. de consuet. in nouis. vbi de optioe plura. Item renuntiatio in fauorem alienius. vel causa permutationis: siquidem in aliis, quam in quorum fauorem fiunt, collationes facte non valent. clem. vni. de verum. per mus. clem. 1. de renuntiatione. c. olim. §. 1. de rescript. ap. sol. ¶ Est & institutio que fit ab episcopis in collationibus inferioribus factis, collatio necessaria, per quam approbat factum: ca. 1. de consuetu. in 6. Panor. in c. post electionem. de concess. preb. vel si sede vacante, per capitulum fiat. Sic enim institutio est, approbatio facta per episcopum collationis, ab alio, quam a se vel iussu suo, vel a summo pontifice facte, de beneficiis in sua diocesi existentibus. Nam per illius profici debent episcopo præsentari & approbari per illum, antequam quicquam legitime administrare possint. c. 3. Et. cum venissent. de institut. c. præterea. c. consuetudine. de iur. patron. Que approbatio in maioribus beneficiis & prælaturis dicitur consuetudo, de qua supra dictum est in minoribus beneficiis & præbendis, institutio. Hostien. Ioan. Andre. Panor. in tit. de*
- 4 *institutio. ¶ Et quia aliquando illa institutio fit per cessionem possessionis, seu, vt dicunt, per installationem & inuestituram, aut per traditionem alicuius rei corporalis, institutio quoque pro inuestitura vltimatur. in c. ad hoc. de offi. archi. §. 1. de consuet. vlt. fendi. c. cum aliquibus. de rescript. in 6. Sed præcedere inuestituram acceptatio beneficii, si absentis conferatur, debet. c. si tibi absentis. de preb. in 6. post eam possessionis figurat datio, per pilei, aut clauum, a ratonuli traditionem. ca. 3. de his que sunt a maior. par. ca. li. 3. Decret. 1. c. ad hoc. de offi. archi. Et hanc sequitur realis & actualis adeptio possessionis, vel inductio in possessionem.*
- 5 *¶ Beneficii collatio, vel institutio non transfert possessionem, vnde & adhibenda est: cum Bartoldus. de re iudic. gloss. c. per tuus. de donatio. aliter quis possit in hoc regno Galliarum, possessori, vt non potest remedio, etiam si in ius alterius sit subrogatus. Rebuff. in §. declarans. ad verb. successores. de manda. ap. sol. in concord. ¶ Potest autem quis induci in possessionem, per clementiam, siue notarium, seu presbyterum, adhibitis duobus testibus, iuxta mandatum episcopi vel archidiaconi. Rebuff. in §. 1. de forma. ind. ap. sol. in ver. inducentes. in concord. Et hæc inductio quidem post collationem facti est, nullam ius tribuens, sed prima a exsequens. c. cum alius. de re iudic. Roma. consi. 337. incipit. quoad primum. col. 1. Verum alio possidente necessario est ius prætendenti, vt agat possessori, sine quo si alium vellet propria auctoritate spoliate, intrusus diceretur, & ius quod habet amitteret. cum qui. de preb. in 6. Sed nemine possidente dicitur habere plenum ius prouisus, siue apprehensio re possessionis, & tunc in illo administrare beneficio poterit. Panor. in c. r. assissam. de elect.*
- 7 *Robus de Carte. tracta. de iur. patr. in versu. q. 5. ¶ Proinde nemine possidente beneficium, non est vllum præstitutum tempus ad adipiscendam possessionem beneficii. Si autem alius possideat, contra distinctionem factam quis possidet, euraueit ei, qui ius præsupponit, au vero beneficium possideatur ab alio aliter. Nam in primo casu, existat regula cancell. 34. de qua aliquid paulo ante quæ cautum, resignationis beneficiorum in Romana curia factas, infra sex menses: extra autem, intra mensem publicari debere, vbi beneficia sunt, scilicet si moriatur resignans ante, vt explicauimus. Et vide Rebuff. ad titu. de for. mand. ad verb. inducens. Boerium. decis. 1. 1. nume. 2. Exstat constitut. regia Henrici 2. mensis Junii 1550. de reformatione des promissiones des benefices,*

art. 13. Et dummodo semestre tempus non fuerit prorogatum a summo pontifice, quod posse fieri iudicatum fuisse in senatu Burdegalensi refert Boerius. d. 312. decis. nu. 3. Quod si aliter, quam per renuntiationem collatum fuerit alicui beneficium, is tenetur, intra annum a die adeptionis possessionis aduersari computandum, suam possessionem adipisci: alioquin in hoc regno excludetur a possessore. Boerius, vbi sup. ¶ Exstat reg. cancellariæ 31. qua impetrans beneficium pacifice possessum a viuente, tenetur postea intra sex menses litem mouere & finire intra annum, alioquin impetratio nulla est. Quam regulam explicat Gomefius per octoginta quatuor quæstiones. Sed sex menses in Gallia ad annum extenduntur, non vltra: hæcque est vtilitas adeptæ possessionis. Sicut & alia in sacerdotibus, vt qui pacifice per tres annos beneficium cum titulo colorato possederit, tutus sit & præscribat aduersus alios impetrantes, vt habetur in regula cancellariæ 33. quam fuffissime explicat Gomefius per sexaginta tres quæstiones, & Rebuffus tractatu de pacificis possessoribus. Exstat & rubrica de pacificis possessoribus in concordatis, quam dilucidius explicat Rebuffus, quam opus sit persequi.

De Vacatione beneficiorum. Cap. 17.

- 1 *Vacatio beneficii quid.*
- 2 *Vidua vacans mulier. eod.*
- 3 *Reseruationes beneficiorum in Gallia sublata.*
- 3 *Vacationum modi quot.*
- 4 *Vacat facta tantum beneficium non iure.*
- 5 *Vacatio ipso iure quomodo contingat beneficii.*
- 6 *Vacatio ipso iure beneficii ex quasi delicto 10. modis fit.*
- 7 *Vacatio beneficii ipso iure ex quibus delictis.*
- 8 *Vacatio seu priuatio beneficii in quibus inducenda criminibus per sententiam. Et i. crimine quolibet commisso, non vacat beneficium. eod.*
- 9 *Vacationis ipso iure & per sententiam differentia.*
- 10 *Beneficium criminosis quo tempore impetrari potest. Et renuntiarum.*
- 12 *Vacatio ipso iure & facta per renuntiationem, & mortem.*
- 13 *Renuntiatio legitima quid.*
- 14 *Renuntiatio de alio, quam de beneficiis fieri potest.*
- 15 *Renuntiarum qua possunt beneficia.*
- 16 *Renuntiarum potest beneficium ante adeptam possessionem, & bulis non concessus.*
- 17 *Renuntiare non potest beneficium legitime minor.*
- 18 *Renuntiarum vel permutari non potest beneficium unitum. Commendatum beneficium an possit permutari, & renuntiarum, eod.*
- 18 *Renuntiare qui non possunt. libere. eod.*
- 19 *Renuntiationis causa legitima.*
- 20 *Renuntiatio cum reseruatione pensionis odiosa.*
- 21 *Renuntiatio quibus fieri possit.*
- 22 *Renuntiatio fit expresse & tacite quibus modis. Renuntiatio, & cessio beneficii in quo differant. eodem.*
- 23 *Renuntiatio expressa quid. Renuntiatione expressa facta, non datur regressus ad beneficium sine noua collatione. eod.*
- 24 *Renuntiatio quomodo valeat facta coram alio quam superiore.*
- 25 *ad Renuntiationem procuratio quomodo non fit. Luminaria tria procuratori notari facienda ex acta. eod.*
- 25 *Procuratio ad resignandum quomodo fieri debeat. eodem.*
- 26 *Renuntiatio expressa vel simplex, vel conditionalis est, & quid utraque.*
- 27 *Renuntiatio in fauorem quid. Et quod non fiat. coram ordinario, sed pure. eod.*
- 28 *Renuntiatio in fauorem coram summo pontifice tantum fit, & nisi ea admissa vacat beneficium.*
- 29 *Renuntiatio cum reseruatione pensionis, & non alias.*
- 30 *Renuntiationes cum accessu & regressu qua. Et in Gallia improbate.*
- 31 *Renuntiatio a morituro facta ea lege, vt sibi restitueretur beneficium, si conualesceret, conditionem habet implendam.*
- 32 *Renuntiatio ex causa permutationis, & non alias, & de eius natura.*
- 33 *Permutatio beneficiorum, & quando quis redire ad permutatum propria auctoritate sine noua collatione potest.*
- 34 *Permutatio beneficiorum consensum quando, & quomodo requirit patroni.*
- 35 *Permutatio beneficiorum cum concordia non fit coram ordinario, & quare.*

- Concordia in beneficiis quatenus permittitur. eod.
- 36 Renuntiatio beneficii solum coram quibus fiat.
- 37 Renuntiatio beneficii fieri potest per se per alios procuratores.
- 38 Procurator ad renunciandum & acceptandum, certus & nominatus debet esse.
- 39 Procurator ad acceptandum & renunciandum beneficium simul non potest fieri.
- 40 Procuratio ad beneficia acceptanda, vel curanda, anno expirat, & reuocari ante potest.
- 41 Procuratio non expedita reuocata, expediti non potest a notario sine falsi crimine.

De vacatione beneficiorum etiam nunc dicendum necessarium est, ne beneficiarius falso titulum sibi usurpet. Proinde breuiter vacatio beneficii erit, destitutio clerici, qui in titulum beneficium tenet, aut illius a beneficio separatio. Quo sensu vacantem mulierem Iuriconsultus Martianus dixit, pro vidua. in l. qui co. m. s. §. si. ad l. l. de vi. public. 48. P. tit. 6. Sic mortuo commendatario, cum non detur ex ea beneficium in titulum, non dicitur iure vacatio, nec potest conferri ab ordinario, vt vacans id beneficium quod per commendam sibi referat videtur summus pontifex. §. Tamen in Gallia contrarium verius, cum commendatarius ad vitam a summo pontifice impetrans, similis vero titulario sit, & omnes reservationes in Gallia fuerint sublatae. Rebuff. in 1. par. Prax. benefic. num. 59. Vacati pluribus modis inducitur, quorum aliquos colligit Rebuffus. Idem in §. nonaferrius, de regi. ad prela. nomina. in verb. vacanti. bus, in Concord. & in Prax. benefic. 3. par. de mod. amitt. benefic.

3 §. Sed vt facilius intelligatur, dico beneficia vacare, aut ipso facto tantum, aut ipso iure, aut per sententiam, aut iure & facto simul. §. Ipso facto tantum non iure, vt si quis vi vel metu coactus eiurauerit beneficium, vel de possessione deturbatus: nam vere non vacat, ea ad aures, de his que mor. cau. sunt. vel si metu regis, ca. ad audientiam, eod. enuntiet. Item quando beneficium collatum est absenti, & adhuc non est acceptatum, c. si tibi, absenti de prob. vacat enim de facto, non de iure. Boer. decis. 2. num. 4. r.

5 §. Ipso iure vacat & amittitur beneficium, quando per iuris constitutiones quis priuatur beneficio, eo ipso quod quid sit ab aliquo, & quando propter ipsam factum siue sententia priuationis, Interp. in c. querelam, de iur. iur. gloss. in c. commissis, in ver. iusto impedimento, de electi. in 6. Felin. in c. inquisitionis, de accusat. gloss. in l. subemus. 14. §. acconomus, in verb. priuatur, de sacro. eccl. Cod. illud potest ab episcopo, vel alio potestate habente, conferri: quamquam si quis ipso iure priuatur de facto beneficium possideat, nec possit ab ea reali detractione sine vocatione priuari. vt in cap. licet

6 episcopus. in 2. de preben. in 6. §. Per ipso iure vacat, vel ex quasi delicto titularii vel ex delicto. Et quasi delictum primum, si sine dispensatione quis consecutus sit beneficium habens curam animarum, habens aliud simile antea, quod vacabit, c. cum singulis, c. si plures, in 6. c. de multa, eod. ap. Gregor. c. cum nostris, de concess. prob. si sit dispensatum, contra, c. dudum, in 2. de elect. 2. Eodem modo vacant per coniugium beneficiati. c. 3. §. c. diuersis, de cler. coniugat. cum similibus. 3. Si intra annum, post adeptam pacificam possessionem ecclesie parochialis, citra impedimentum, non promoueat ad sacros ordines & presbyteratum post annum enim vacat ipso iure, & impetrari potest, ea licet canon. & c. commissis, de elect. in P. incipiente anno a die pacifice possessionis. 4. Irrita electione, c. considerauimus, §. c. super, eod. tamen ante annum, cum alio permittare & eiurare recte potest in fine anni possessor. Rota decis. 187. nota quod tenens, in anti. Auser. decis. cap. Thol. 471. et si Rota pugnet contraria 355. vt de Rebuffus, in 2. par. Prax. benefic. de non promo. int. annum num. 7. 5. Vacat prior ecclesia, consentia adhibito per episcopum translationi, c. ano. in apibus, 7. q. 1. scilicet adpta possessione, gloss. & Doctor. in cano. si quis iam translatus, 21. q. 2. c. quanto, de transla. episc. c. cum singula, §. prohibemus, de preben. in 6. In gressu religionis, c. beneficium, de regul. in 6. c. ex transmissa de renuntiat. can. consilidus, 1. 2. q. 2. 7. Si electus intra mensem non consentiat electioni oblate, vel intra tempus ad id sibi prelitum, ea quam sit, de electi. in 6. in extrau. si religiofus, de electione. in extra. commu. Vel 8. si post concessum intra tempus trium mensium non petierit confirmationem, de c. quam sit. Et 9. si intra tres alios post confirmationem, non petat consecrationem, c. cum in cunctis, §. cum vero, de electione. 10. Si non publicatur suo tempore intra sex menses renuntiatio facta in curia, & extra, intra mensem, regul. cancellar. 3. 4. §. Per delictum ipso iure amittit quis beneficia, & ea vacare dicuntur. Primo si per simo-

niam ea adipiscatur, ea que sit manifesta, diuersum enim in o. culta. ca. infirmatum de simon, extrau. cum detestabile, eod. titulum extranea. commu. vid. de c. i. cap. l. Tholo. 4. 18. 2. Si sit possessor hereticus, cap. ad abolendum, de heretic. ca. cum secundum, eod. titulum in 6. 3. Si assassinus, cap. 1. de homicidi. in 6. ca. in quibusdam de pen. 4. Si falsarius liceratur apostolicarum, cap. ad falsarios, de crim. falsi. §. Si percurat, aut profectus sit carnalem, cap. felicitas, de penit. in 6. 6. Si proptia auctoritate & vi beneficia adipiscatur, ea eum qui, de preben. in 6. 7. Calumniatus electionem nec probans accusationem, & intra tempus triennii, per que ob id suspenditur, si se ingerit administrationi, cap. 1. §. final. de electione in 6. 8. Si Sodomita, cap. clericus, de excessibus prelatorum. §. Et in his tantum delictis vacat beneficium ipso iure, per delictum: in reliquis sententia, que priuationem itatur, desideratur, antequam vacent, vt notant interpretes. Interpret. in cap. querelam, de iur. iur. in c. clericus, ne cleri, vel monach. &c. Neque etiam ob quodlibet crimen, huiusmodi priuationis sententiam ferre oportet, sed ob grauiora, in quibus iudicii canones permittant, ea satis peruersum, §. 5. dist. in P. De c. in c. 2. de rescript. arg. e. fraternitati, de cler. excom. Proinde etsi quis de crimine aliquo condemnatur, quod non inducat ipso iure vacationem, tamen non censetur vacare eius beneficia: veluti si reus homicidii capitali sententia damnetur. Propos. in ca. frudeat, 50. dist. in P. Balan. l. cum fratrem, colum. 3. de iis quib. ut mag. C. Felin. in ca. 2. de rescript. Auser. in decisio. 207. §. 4. 3. 6. Collecta, in ca. inquisitionis, de accusato. Rebuff. in tract. de pacific. poss. num. 261. §. 262. §. Igitur hae annotanda differentie singulares, inter vacationes, que sunt ipso iure, & que per sententiam seu declarationem vacationis. Quod quando vacatio ipso iure inducitur propter crimen, possessor eius beneficii fructus tenetur restituere perceptos vel percipiendos, a die commissi criminis. §. Quando autem alio modo, a die litis contestatae, Panor. in cap. item cum quis, de rescri. spoli. arg. l. eum qui, de iis quib. ut indig. in P. vide gloss. in §. sanctorum, in ver. numerere, de incest. nup. collat. 2. in a. h. & Accur. in a. h. in incestus, in ver. effectus: de incest. nup. C. Rebuff. de pacific. poss. num. 263. v. la tempore priuationis. Item cum ipso iure vacat beneficium, etiam ante sententiam delicti declaratoriam, impetrari potest beneficium: analis requiritur prius sententia condemnatoria, atque ante illam recte reus poterit beneficium eiurare, seu renuntiare, gloss. in cap. commissis, colla. 1. de accusat. Rebuff. in tracta. de pacific. poss. num. 263. vide Boeri. decisio. 206. num. 3. 3. Potest tamen in nihilominus pendente illa accusatione & ante sententiam impetrari beneficium, lite pendente, vt ait Domi. consil. 105. Boeri. decisio. 206. num. 5. & 8. §. Per sententiam etiam vacabunt ea que adiunguntur, quando intra certum tempus decreuerit, qui possident non docent de titulo: c. ordinaris, de offi. iud. ordina. in 6. si non rederit monitus, ca. ex parte, cum §. sequi, de cler. non residen. Atque adhuc, si quis lit condemnatus & priuatus sententia, si appellatio fuerit ab eointerposita, ea pendente potest eiurare beneficium. Boer. decisio. 206. Rebuff. in tract. de pacific. poss. in 262. per l. qui a latronibus, §. si de test. P. §. Ipso iure & facto vacant beneficia per veram renuntiationem & morem titularii, vide Boeri. plura cumulantem quod ita vacent, decisio. 2. num. 2. Et ita sunt diuersa genera vacandi, vt aliud sibi alio non contineatur, ca. susceptum rescriptum, de rescript. in 6. §. Renuntiatio est iuris proprii referatio seu remissio secundum 13 Cardinalem, in rub. de renuntiatione in 6. At legitima erit, consideratis rebus ipsius, beneficiis, & personis eiurantium, & eorum quibus sit, & modo renuntiationis, vt haec legibus probentur, l. legitima conventio de pacti. in P. §. Sunt res variae quibus applicari potest renuntiationis vis, vt priuilegia, l. si quis in conferendo, de pacti. §. de episcopo, c. cler. Ca. c. actiones, l. queritur, 14. §. si vendita, de edil. edi. §. in P. a. h. in presente, de si de iusto, C. iura alta, l. mater, de inof. test. in P. l. subemus, C. ad Vellei. & lites, l. postquam liti, C. de pacti. & similia, item & harum rerum quaedam praeteritae, quaedam praesentes, quaedam futurae, quibus renuntiat, vt praeterea in l. 1. C. de pacti. l. de alimentis, de trans. C. cum hi, eod. titulum P. cap. nonnulli, de rescript. Verum intra fines beneficiorum tractationem renuntiationis continebimus, & omitemus quae in summa tituli de renuntiatione tradit Hostiensis, quae possit renouari, vbi nihil de beneficiis, cum tamen titulus id ipsum desideraret.

§. Beneficia itaque hic sunt quae eiurari possunt propria non ea que alterius sunt, cap. dilecta de preben. cap. statumimus, §. cap. apostolicam, de regula cap. fin. de crim. falsi. nemo enim dat, quod non habet, l. si vniuersa, Cod. de leg. l. i. aditio, de acqu. rer. dom. in P. l. ob.

P. l. obferuare, de offic. proconf. Latiusque est hic difputationis locus, quod vulgare fit, de rebus alienis neminem priuatum difponere poffe.

¶ Potest tamen aliquis renuntiare beneficii impetratum, vel fibi collatum, antequam adeptus fuerit poffeffionem eius, aut equam & bulle feu literæ fuæ pronouifionis fuerint expeditæ: dummodo collatio ei facta fit, & ita iudicatum, Pap. lib. 2. Raph. Arfto. titul. 8. arft. 5. quia per illam collationem ius illi competit: fed ante collationem non potest fieri, Boer. decifio. 205. numer. 4. & decifio. 308. gloff. in cap. 1. in princip. & in verb. vacabat, & versicul. ex parte, in verb. vacet, de concess. prebend. in sexti. text. in cap. proposuit, eod. apud Gregorium.

¶ Obferuandum tamen non omnem, qui beneficium habet, religiofe se eiurare id poffe: nec cum qui potest ex nutu, sed ex certis cauffis. Itaque non renuntiant minor 14. annor. ca. si annuum, de iudic. in 6. Angel. de Clauas in summa, in verb. renuntiatio, num. 1. faciolus, vel mente captus, qui non contrahere potest, vide Hostienfem in summa de renuntiat. §. quis renuntiare, Gomezus in reg. de infir. renuntiant. quest. 10. facit h. in negatus, de reg. iur. in P. Verumtamen Boerius vique ad 25. ann. potestatem pœtendi in renouanda renuntiatione a minare producit, si aut equam conferat is, in cuius manus renuntiauit, pœnituit: nisi ante 25. ann. fit factus doctor minor, Boer. decif. 150. incipi. Et vide in numer. 3. & 6.

¶ Qui tamen potest beneficium vnitum, non potest permutare vel eiurare: quia nec illud vacare dicitur, Federic. in tract. permut. benefic. quest. 33. Rebuffus in 1. part. Prax. benefic. titul. de vicar. perper. numer. 18. Et in reg. de vniuersibus gloff. 9. numer. 9. per cap. ex parte, 1. de offic. delegat. Singulare tamen est in Gallia, vt beneficium commendæ poffit cum alio titulari permutari, & renuntiare etiam coram ordinario: quia apud nos commenda habetur pro vero titulo, Federic. diff. tract. permut. benefic. q. 15. Rufius, tractat. commenta. q. 6. In obferuari Et tradit Rebuff. in Prax. benefic. titul. de comment. num. 33. extra Galliam negatur, Joan. Francisc. in tract. de offic. & pot. cap. sede vacante, q. 3. perit. 2. colum. 2. Neque prætextu feneçtutis, si vtilis fit, abdicare le potest quis beneficium, cap. 1. de renuntiat. apud Grego. nec abbas exemptus sine licentia Papæ renuntiare abbatie potest, cap. fin. eod.

¶ Item tamen non potest renuntiare beneficio legitime, qui aliquam cauffam non habet ex iis quæ renuntiationem permittunt, potissimum si agatur de episcopatibus, de quibus in can. nisi cum pridè, de renuntiat. facit Et cap. literas, eod. Ille porro cauffa sunt, conscientia criminis, debilitas corporis, defectus poffiditæ, malitia plebis, scandalum graue, irregularitas personæ. Datur enim prelaturæ, non ratione prepositi tantum, sed populi qui præstitur, vt proffit, can. si quis episcopi, s. ecce cum honoris. 1. q. 5. c. quis episcopatum, 8. quest. 1. Et æquum est quecunque in euaocatione ambulare, ad quam vocatus est, ad Ephes. 4. Et postquæ quis ecclesiæ alicui conuictus, veluti vxoti fuit, s. in v. 7. q. 1. non debet ab vxore querere solutionem, Prio. ad Corinth. 5. nec reculare laborem, si ei vtilis fit, cap. nisi cum pridem, §. porro, de renuntiat. can. quis, non potest, 23. quest. 4. 2. ad Timoth. 2. Sed nescio num hodie renuntiationes præter has, alias cauffas habeant legitimas quas tamè legitimas dicunt: prætextum enim fucum, quod beneficium fuit patris, auunculi, vel proximi: ideo proximis resignant, sæpe filiis spiritalis & nepotibus. Et hæc ab omniatio potius est, dum hereditaria ecclesiastica bona facere nituntur cum fuæ salutis iactura certissima, & incidunt in prohibitionem concilii Pictauiensis, & aliorum canonum in cap. 1. de prebend. cano. a. poffolua, 8. questio 1. cap. presentium, de filiis presbyterorum, cap. in conuenerente, cap. ex transfusa, eod. cap. ad hoc, de decim. cap. consultuit, de iure patronat. cap. ad decorem, de institution. vide cap. graue, de prebend. cap. vno, in ecclesiastic. benefic. can. 2. Moyses, 8. questio 1. contrar. enunciat. proximi. Et sunt aliquæ tam stolidi episcopi, vel eorum vicarii, qui & nullam illam cauffam putant, quod in d. mo alicuius heredis beneficium successiue fuit, ideo & illis eff. d. inaadum, vel eorum hippocemis, aut agafocibus, aut pincernis.

¶ Est tamen & alia abusus addita renuntiationis cauffa, vt quia eiurans inhiat pignori beneficio, quod non potest assequi vel poffidere simul cum eo sufficenti quod habet, & ita minus eiuratur, & pignus dicitur, non onus venatur. Et sapius fit totum fuæ non referuat capse, & si fiduciarium non tradit, tamen pensionem opiparum sibi referuat in eo, cum prætextu ne maximum ex eiuratione consequatur detrimentum, tanquam si ius in beneficio ei esset, aut vel unus aliquod & seruatum diu. um ei impenderet, aut pe-

nes se retinere, quod tamen omnino eiuratur, vt nec aliquam partem, imo non memoriam retineat: vere in eo fur & latro, præter fundatorum animum & mentem sibi bona usurpans quæ non dantur nisi propter officium, cap. final. de rescript. in 6. cano. eos, cano. si quis sacerdotum, si. distinct. cano. præter has, 32. distinct. cap. latroes, de cleric. excommunic. ministr. ca. pastoralis, de appell. Vt mihi improbiore videatur istæ pensionum constitutiones, debita his qui eiurant nec deseruiunt, diuisionibus beneficiorum in quibus & diuinum officium ab iis qui diuidunt & fructus auctus videtur: quia ab vtroque præstatur, & nihilominus prohibita merito sunt concilio Turonensi, cap. maioribus, cap. 8. Et cap. cum causam, cap. 35. de preben. Videnturque in fraudem legis hæ pensiones admiffæ, proinde vt reliquæ, quæ in fraudem fiunt, improbandæ, vt notat Rebuff. in §. volumus, de collatio. in verbo. permutationis, in concordantiis. Verum videant qui eas admittunt, reddiduri de his rationem. Et caueant aliam sequentiorem cauffam, scilicet vendendi commercia: simonia namque vt plerumque facinat oculos. ¶ Ceterum tamen personæ, quibus renuntiantur vel eiuratur beneficiis, dubitandum probe non poffunt, nisi prius retinamus dupliciter fieri renuntiationem beneficii, tacite, & expresse. ¶ Tacite tamen quis renuntiare censetur propter iuris regulas suo beneficio, si illud habeat pro derelicto: nam & tunc vacare censetur, c. 1. de offic. vicar. a. ex parte, 1. de cleric. non resident. Sic & tacite, ad eptione secundæ beneficii incompatibilis cum primo, primum eiuratur, c. de multa, de prebend. c. gratia, de rescript. in 6. Clement. gratia, eod. titul. vt si beneficium curatum habens, non promoueatur intra annum, c. licet caus. de elect. in 6. cedendo licet super beneficium motæ, l. postquam liti, C. de pati. vel per triennium non prosequendo litem, tit. de pacific. possessi. in concord. Et regul. cancellar. de trien. possess. Paris. 86. volum. 4. incip. an capitula. Et consil. 145. cum ex factis, colum. 3. eod. volum. Sic cessio ibi differt a renuntiatione, vt in aliis notat gloff. antiq. reg. cancell. 43. Hæc renuntiatio valet, etsi facta non sit superiori qui potest conferre, & vt dicunt, etsi non sit facta in manibus superioris, c. de multa, de prebendis, gloff. in §. 1. de sublatio clemens. literis, in pragm. sanction. in verb. renuntiaffe. Idem de renuntiatione iuris ad rem, c. 2. de trans. in episcop. cum ibi nota. cap. si electio, de electi. in 6. Rota, decif. 328. in iud. iur. patronat. in antiquis, Et decif. 290. de renuntiat. in antiq. aliter in renuntiatione iuris in re, quæ non tenet nisi fiat in manibus superioris. Nec quis perdit dominium & proprietatem beneficii, donec superior eam eiurationem ratam habuerit, cap. fin. de renuntiat. c. quod in dubiis, Et ibi no. Innocenti. Et Doctor. eodem titul. lo. an. Andr. in regul. si quis tacet, de regul. iur. in 6. Sic tacite beneficium litigiosum quis potest remittere sine superiore, quando notabile est dubium, an ius habeat, cap. 2. de in integr. restit. Panorm. in d. e. quod in dubiis.

¶ Renuntiatio tamen expressa est ea, quæ sponte fit verbis, & explicite a titulario, per quam statim priuatur beneficio: & si ea admiffa non sit, disputat Rota, in decifio. 352. titul. de renuntiat. Et de restituit. spoliato incip. si opponatur, in nouis. si pace fiat. Neque renuntiantur datur regressus ad eiuratum beneficium sine noua collatione, etiam in casu regressus referuati expresse, cano. quam periculosum, 7. quest. 1. not. in cap. inter cetera, de prebend. Et in cap. cum vniuersorum, de rer. permut. cap. vni. eod. in 6. fusc. hæc explicatur in decif. Rota 23. tit. de rer. permut. in nouis.

¶ Ceterum tamen quæuis renuntiatio non valeat, quod ad superiorum pertinet, si in manibus eius facta non sit, (nam potest illum si velit in beneficio non obstante renuntiatione retinere:) tamè quod pertinet ad eiurantem pure & expresse, valet, & desinit esse titularius, Rota in decif. 328. in nouis. Ita & valet, quod pertinet ad resignantem, facta coram laico, vt non repetat beneficium ex priori titulo, dicit. cap. quod in dubiis, Et cap. 3. de renuntiat. Quare qui renuntiat sine superiore, licet non perdat ius, tamen perdit poffessorium: ideo non poterit agere poffessorio coram iudicibus secularibus secundum Angelum, Rebuff. in 3. part. Prax. benefic. titul. de resign. expresse, numer. 13. Angel. an l. penult. de offic. presid. in P.

¶ Quamobrem dum resignatio, vel constitutio procuratorum ad resignandum fit noctu, debent adesse tria luminaria, armenium l. 1. §. tria, de vent. inspic. si interdiu fenestras apertæ, vt cognosci resignans indubie poffit a notario & testibus, vt ait Capolla, in leg. 2. de verborum significatione. Atque hodie ex regia constitutione subscribi, seu subfignari debet hæc procuratio, seu mandatum ad renuntiandum mane infirmi, presentibus duobus testibus, qui domicilium habeant & noti sint, vt procuraciones fiant, nec sint proximi vel domestici eiurantium: aut si se non potest subscribere resignans, debent iidem testes

se subscribere, & notarius apostolicus, qui procuracionem conscribit, debet in ea causas exprimere, ob quas is non poterit subsignare, vt apparet ex constitutione Henrici 1. *constitui. des imperat. des benefices ecclesiasti. 24. Julii 1550. articulo. 3.* Resignatio expressa, ¶ vel est simplex, vel conditionalis. Simplex pura est, sine pacto aliquo vel conditione: alia, contra, *c. tua nos, de simon.* Pura facta resignatione vacat beneficium, & libere conferre potest cuiunque idoneo voluerit ordinarius, *cap. 1. Et tot. titul. de renuntiat.*

27 ¶ Conditionalis ¶ vix recipitur, attamen aliquando & frequens est illa, quæ fit in fauorem alicuius, cui conferri eiurans desiderat beneficium, & non alias, nec alio modo, quæ non potest fieri coram ordinario, vt nec alia conditionalis, *gloss. Et Doctor. in cap. ex parte, i. de offic. delega.* quia esset simonia ea renuntiat, *cano. quam pio, i. q. 2. c. cum prudem, Et c. fin. de pact.* Et quatuor eiurans possit ordinatum rogare, vt conferat alicui sine motu simoniae, *d. c. tua nos, de simon.* si modo sit idoneus, aliter enim in simonia peccaret, *c. sunt nonnulli, 2. q. 1. c. tuam, de atas. Et qual. glo. in can. ordinatio. nos, i. q. 1.* tamen non tenetur ordinarius illi conferre, pro quo rogatum est, *d. c. tua nos.* cum illa collatio post resignationem sit sui arbitrii. Nec legatus summus pontif. etiam hanc resignationem in fauorem admittere potest, nisi ea de re potestatem nominatim acceperit: eo quod illa conditio simoniacam pactiõnem inducat,

28 *gloss. Et Doct. in c. pactiones, Et c. cum prudem, de pact.* ¶ Et ¶ proinde hæc reuantiatio in fauore potest a summo pontific. e admitti, qui simoniam purgare potest, non ordinarius, *c. ex parte, i. de offic. delega. Panor. Et alii in rubr. de simo. Rebuff. in 3. par. Prax. benefic. titul. de resignat. condit. quam in fauorem vocant. num. 1. Et 2. sequent.* In hac resignatione singulare, vt si Papa non admittat eam, semper remaneat resignans beneficij dominus, *cap. inter. de preben.* Et non censetur facta, nisi prouisio fiat illi, in cuius fauorem facta est renuntiatio, *c. vni. de rerum permut. in 6. Clement. vni. de renuntiat. si que acceptauerit, non intelligitur dimissum quod nondum ablatum est. nec vtilem, ex quib. can. maio in P. Et vi prouisionis illius missus fuerit in possessionem, Rebuff. in d. simul. de resign. condit. in fauore. num. 1. 4. 15. 16. 17. 18. 19.* Sic enim textus prouisionis admodum fieri, & mens conditionem apponentis, quæ in forma in specie defuita impleri debet, *l. Manius, § 4. l. cum quidam, de condit. Et demonstr. in P. lib. 3. tit. 1. § 3. de conditio. incert. lib. 6. tit. 2. 6.* Et efficiente causa & conditione, non censetur facta donatio, *l. 2. § fin. de donat. in P. cum similib.* ¶ Inter ¶ conditionales etiam resignationes est illa, quæ fit sub reueruacione pensionis, & non alias, vel reueruatis fructibus, vel parte eorum, quæ tantum a summo pontifice ad euitandam simoniam admitti potest, qui plenum ius in beneficia habet, *c. 2. de preb. in 6. Rebuff. in 3. par. Prax. benefic. de resigna. in fauorem, num. 25.* ¶ Item ¶ & illa resignatio conditionalis, quæ cum regressa fit, vt vis cui confertur præmoritur, redeat beneficium ad resignantem, & resignans retineat semper quosdam fructus beneficii. Item cum accessu, idque ex causa publicæ utilitatis, *idem d. 3. titul. de regressi.* Sed istas conditiones latius non perscrutatur, cum reueruaciones omnium fructuum, & regressus & accessus, in regno Franciæ non probentur per istas renuntiationes, quæ Senatus consultis ideo sæpe improbatæ sunt, *idem in rubr. de reueruacione in concor. & hodie expresse concilio Tridentino etiam coadiutoribus, in concil. Trident. sess. fin. titul. de reformat. gener. c. 7.* Singulare tamen placitum curiæ secreti sacri concilii, quo Henricus 2. rex in causa Ioannis benedicti, qui eiurauerat beneficia in fauorem Francisci Semelle sui vicarii antea moribundus, fide ab eo accepta, vt si a morbo, quo laborabat, euaderet, restitueret ei beneficia resignata. Decreuit namque cogendum eum Senelle reuocare benedicti beneficia, & iussura ordinariis, cuius collationis essent, idem benedicto conferre, damnato Semelle ad sumptus, & ad fructuum perceptorum restitutionem 29. April. 1558.

31 ¶ Est ¶ alia conditionalis, causa permutationis facta, resignatio: nam aliis, quæ compermutantibus beneficia non censentur eiurata, nec aliis conferri possunt, *Clement. i. de rer. permuta.* Quare si quis resignet beneficium in manibus ordinarij, causa permutationis mecum faciendæ, & mihi conferatur, & antequam ego quod habeo & debeo ex causa eadem resignem, mortuus fuerit resignans vtrumque beneficium meum erit, nec cogar meum eiurare. Quod si ab altera parte, facta resignatione, altera recusante, moriatur in possessione recusans, vacat beneficium eius per mortem, *hec tradit, Et rationi, firmat Rebuff. tit. de permuta. num. 28. Et 29.* Nisi fierent permutationes, vel resignationes illæ in fraudem nominatorum, & graduatorum in Gallia: nam tunc illis deberentur ab ordinariis, *§. volumus, Et ibi Rebuff. in verb. permutationis, de colla.*

in concord. facit. c. ex parte, in i. de offic. deleg. Et certe verum est, ante permutationem & collationem vrinque faciendam, resignatione vacare vere beneficia, aliter beneficia viuentium conferrentur, vt late explicat Dayma, *in proem. Concor. fol. 119. colum. 1. 2. 3. per Clement. 1. de rer. permut. dum dicit resignata Et 6. Et gloss. in cap. si propter. in verb. vacabunt, de resi. in 6. Et ibi P. h. l. p. Prax. Andre. Dominicus.* ¶ Sic enim consideramus in permutatione valida beneficiorum, vt communis compermutantium voluntas accedat, & consensus, *cap. 1. de rerum permut.* Item eorum, ad quos pertinet beneficiorum electio, presentatio, & collatio, *Clement. vni. eod. titul.* Et ita resignatur beneficia, *cap. 1. eod. in 6. vt permittentur spiritualia spiritualibus, ius in re cum iure in re, & non ad rem, vel contra, cap. fin. de rer. permut. Hostiens. in summa eius tituli, §. quid potest permutari.* Consensus ex causa permutationis tantum resignatione facta, limitatam causam habet expressam & conditionalem, sine qua facta non fuisset: quare, quamuis olim decretalium iure vacarent resignatione facta hac causa beneficiis, & possent alteri conferri ab ordinario, *cap. inter. de preben.* tamen hodie iure nonissimo placuit, ne possint alii, quam permutantibus conferri, *cap. vni. de rer. permuta. in 6. Clement. vni. eod.* ¶ Immo de ¶ consuetudine non petitur noua collatio, quando quis redit ¶ ad proprium beneficium, resignatione ex causa permutationis non sortiente effectum, *Ioan. Andre. in dist. cap. vni. in 6. velut si beneficium compermutantis fuerit euictum, Rebuff. in tractat. de pacifi. possessio. num. 145. Et in 3. par. Prax. benefic. de permuta. benefic. num. 12.* est iuris rigore diuersum videri verius potest, & secundum consuetudinem in Gallia iudicatum in senatu Parisien. 1555. 2. Maii, & in vigilia Beatae Mariæ 1539. *Rebuff. ubi sup.* Quare qui beneficium tanquam pacificum videri verius potest, & illis mota fuerit tenetur, qui dedit litigiosum, auerter pro euicione eius qui accepit, & litem suscipere & prosequi: alioquin, qui pacificum pro eo dedit, fultet reuerti ad suum, *capit. si beneficia, de preben. in 6. Rebuff. ubi sup. num. 26.* ¶ Diximus ¶ tamen consensus patroni laici requiri in collatione ex causa permutationis faciendæ, si beneficium sit patronatum *glo. in Clementina vni. de rer. permuta. Curti. in tractat. iur. patronat. in verb. honorificum, q. 3.* alioquin enim posset irrita esse collatio, spreto patrono. Quod intelligendum est si patronus contentum compermutantem non aliter. Et sic collatio hæc ex causa permutationis necessaria annullanda, non tamen nulla ipso iure dicitur, vt accidit in collatione alia, quæ fit vacante beneficio per mortem, vel resignationem simpliciter, *can. decernimus, 16. quæst. 7. glo. in cap. cum dilectus de iure patronat. in verb. presentare.* Et ita iudicatum fuisse tradit Guido Papæus, & Rota, *Guid. Pap. decisio 374. ita etiam Rota decisio, decisio. 307. de rer. permut. incip. permutatio facta per ordinarium, in nouis.* Idem de consensu illorum, quorum est electio, dicendum est, *d. Clement. vni. de rerum permuta. Rebuff. in 3. par. Prax. benefic. titul. de permuta. num. 21.* Verum sufficit & patronos & eligentes requiri, nam non obstat, te illorum dissentio potest ex causa permutationis fieri collatio ab ordinario. Et sic iudicari tradit Rebuffus, *dist. num. 21. facit Federic. in tractat. de permut. benefic. quæst. 24.* ¶ Spiritualia spiritualibus ¶ hic permutantur, vt æqualitas saltem qualitatis rerum in ea permutatione adsit, & elidatur nondifferentiis & simoniae suspicio, *cap. fin. de rer. permuta. cap. ad quæstiones, eod. Matthe. de Afflic. q. 2. cap. 17.* Beneficium vnum cum alio, vel cum pluribus minoribus permutatur, *c. cum venerabilis, Et ibi Ioan. Andr. de excep. sine fraude tamen, dolo, vel pactione.* Nam pactio, quam vocant concordiam in permutatione, cum habeat simoniam, *ca. cum prudem, de pact. Panor. in cap. cum vniuersorum, 7. nota de rer. diu. Paris. consil. 130. colum. 2.* ab ordinario collatore, qui ei non potest dispensare, non potest admitti: sed tantum a summo pontifice, vel eius legato habente potestatem, *dist. cap. cum prudem, Et cap. fin. de pact.* Quocirca in hac concordia non debent contrahentes pacisci absolute, nisi & quatenus approbabitur a superiore, *cap. quæstium Et cum vniuersorum, de rer. permuta. D. c. u. consil. 14. incip. ad plura. cap. ad audientiam, Et c.* ¶ In ¶ renuntiationibus, quæ cum conditione fiunt, vel quæ aliter exigunt collationem, regula generalis erit: renuntiationem fieri debere in manibus superioris eius, qui potestatem habet conferendi, *ibi gloss. in verb. ad quos, de his que vi met. caus. siunt. cap. admones, cap. quod in dubiis, Et renuntiat.* Summus tamen pontifex libere potest se pontificatu abdicare, & illum eiurare, *capit. 1. de renuntiat. in 6. de pontif. summ. qui renuntiauerunt, vnde Gomez. in regul. de infirm. resignatio. i. i. Ioan. Burgund. tractat. de renuntiat. papp. superiorum enim non habet.* Superior in hoc casu is est, qui potest inuitum

vicum priuare beneficio, *glo. in Clement. vii. in manibus, de renuntiat. & qui dioceseos episcopus est, in qua beneficium sit. Nec potest alius, nisi ex privilegio vel alias conferat beneficium, alterius dioceseos admittere renuntiationem, gloss. & Cardinalis, in Clement. vii. 7. quest. de rer. permuta. Staphileus, in 2. modo vacant. nu. 17. Ceterum potest quis eurare beneficium, & per se, & per procuratorem: quod per se possit, ex superioribus planum est: per procuratorem autem, & renuntiare & acceptare posse quem beneficia conuenit inter interpretes, & firmat vsus.*

38 ¶ Porro ¶ procurator ad renuntiandum sit in speciali mandato, cum olim, §. quia vero, de offic. deleg. l. i. iurisdictionum ex conuentione, §. si procurator, de iur. in P. certus, vel nominatus, l. 2. de procurator. gloss. in l. iur. de testament. uel. nec procuratio sine nominatione certi procuratoris, vt dicitur, in alio valet, *Chassaneus in consuetud. des droitz. & appar. a gens marietz. §. 5. in verb. sans procurator. num. 8. Boerius, de off. 274. quia nec alienatio sine speciali mandato tenet, cap. qui ad agendum, de procurator. in 6. cap. quod nostrum, de regul. iur. Sicut & in procuratore ad acceptandum dictum est, Doctor in cap. accedens, de prebend. cap. fin. de procur. in 6. Clementin. non potest, eod. cap. procurator, de electio. in 6. gloss. in §. iur. in verb. procuratorem, de collat. in pragmat. sanctio. quamuis acceptatio sine procuratore facta ab eo cuius nomine fit, rata haberi possit, & validetur, Doctor in d. c. accedens, & gloss. in cap. quam sit, de prebend. in 6. gloss. & Doctor in cap. nonnulli, de rescrip. Nihil tamen interest, clericus sit an laicus procurator: uterque enim constitui potest: honestus tamen fiet, si clericus sit, dicit gloss. in d. verb. procuratorem, Panormitan. in cap. de reuocatum, de iudic. Formam procuratoris ex Henrici secundi regis constitutione atulimus, dum ageremus de renuntiatione exprella.*

39 ¶ Obseruamus ¶ hic procuratorem eodem mandato seu procuracione constitui non posse ad permittendum, acceptandum, & renuntiandum, vel contra, simul, *Rota, de off. 29. tit. de procurator. incipit, utrum quis possit constituere. Rebuffus, tractat. nominat. quest. 14. num. 112.*

40 ¶ Dehinc ¶ placuit senatusconsultis ne procuratorum seu mandatum duret ultra annum, nec postea in vim eius fieri posse resignationes, vel prouisiones, ita iudicatum fuisse in adis *Rebuffus, de pacificis possessoribus, num. 145. & 3. parte Prax. benefic. simul, de procurator. ad resignan. numer. 18. Exstat constitut. Henric. 2. tit. de la reformation des prou. apost. notaires & banquiers art. 10. de l' an 1553. en Mars. Ante posse, si modo procurator reuocatus non fuerit re integra, & dum modo ante reuocationem cognita, resignauerit: nam cum reuocari possit procurator, reuocatus nihil agit, si cognouerit ante factam sui reuocationem, non aliter, *Clementin. vii. de renuntiat. cap. si duo, ubi Doctor de procurato. cap. fin. eod. tit. in 6. facit. l. si forte, de offic. praesid. in P. Eteum non eadem sunt resignare, & procuratorem ad resignandum facere: nam illa reuocari non potest, vt diximus, haec re integra potest, *Rebuffus, in §. 1. de subla. Clementin. l. iur. in verb. resignatione, in concordat. Imo si facta resignatione per procuratorem, antequam is consenserit, reuocetur, reuocatio valida est, *Rebuff. ubi §. vers. nono limitatur. & de finit esse procurator, cum consensus eius, procuracionis sit potior pars, & sine eo non expediatur bullae, vt statuit regula cancellariae 43. Boer. de off. 348. num. 1.****

41 ¶ Si tamen antequam notarius expedierit procuracionem, ei fuerit facta reuocatio manifestata, nihil operatur procuracio deinceps expedita, & notarius pro falsario habebitur, *de in 3. parte Prax. benefic. tit. de reuocat. procurato. num. 9. Sed & sine intimatione reuocatur procurator, si moriatur interim re integra qui constituit, *Felin. in cap. ex parte de cant. Fallen. 8. de rescrip. l. mandatum, & ibi Bald. capit. mand. Et si procuratio esset facta ad resignandum ex causa permutationis, sufficeret intimari reuocationem parti re integra: nam post eam monitionem si quid fiat, dolo fieri dicitur, *Dd. in c. fin. de procurat. in 6. vide de hoc Rebuff. & de aliis causis, in quibus non est opus, reuocationem notam fieri procurato in gl. fin. tit. de subla. Clem. l. iur. in concordat.***

De Modo renuntiationis. Cap. 18.

- 1 Renuntiantes quid iurant prius.
- 2 Renuntiatio beneficii sine vi & metu fieri debet, & quis metu reuocet eam.
- 3 Intrusus in causa beneficii qui dicitur.
- 4 Simonia ipso iure priuatur beneficio possessorem.

5 Renuntiatio dolo facta corrumpit.

6 Renuntiatio fieri debet secundum regulas cancellariae de infirmis resignantibus, & de duplicandis resignat.

7 Regula de 20 diebus renuntiationis, & in quibus locum habeat, vel non, & 10.

8 Officium regale in Gallia renuntians, debet superuicere per 40 dies.

9 Regula de 20 diebus non habet locum in renuntiatione facta coram ordinario.

¶ Qui ¶ renuntiant vel eorum procuratores, prius iurant eam sine dolo, vi, metu, aut simonia factam, *capit. super hoc, de renuntiat. regul. cancellar. 43. Renuntiatio itaque debet esse spontanea, & vi impulsua metue facta reuocatur, cap. nisi cum pridem, de renuntiat. c. 2. & 4. de his que vi met. caus. sunt. can. presbyteros, 50. dist. in c. sollicit. de restitu. spolia. c. scian, de elect. in 6. Sicut & alia iisdem modis extorta, tota l. i. & tot. tit. de his que vi metus. caus. sunt, in P. & C. c. requisitus, & c. gemma de spons. l. si. C. eo. & aut nulla est, secundum Rotam, de off. 374. fuit dubitatum, in nouis, de renunt. *Buriga. in c. ad aures, de his que vi met. caus. sunt, & de off. T. h. o. l. 285. renuntiatio, aut saltem annullanda, secundum Callicerum in consil. de renuntiat. per c. super illo, eod. Quod & in procuratoris ad renuntiandum constitutione intelligi debet, Panormitan. in c. abbas, de his que vi metus. caus. sunt, facit c. ad audientiam, & ibi glo. & c. cum dilectus, eod. Metus hic iustus intelligi debet, qui habet reuocacionis causam, & cadere potest in constantem virum, cap. ad audientiam, eo. l. p. etum, in prima, de eo quod metus cas. in P. in istus, id est probabilis, & non leuis, cap. si de appella. qui & proximorum esse potest, c. scian, de elect. in 6. & ipsius collatoris, *Clemen. multorum, de poen. Atque ideo in Gallia vi & metu spoliatus, vi potest remedio possessorio reintegranda, cui si obiciatur renuntiatio, ea non obstante iudex possessionem restituet, vel vindicatione ad possidendum ita extortum, gloss. in §. ad tollendas, in verb. libere, de electio. in pragmatica sanction. tuebitur. Sed operae pretium est prius iniustam vim probare illatam: nam ea que iuste inferuntur, pro vino habentur, l. 3. §. 1. de eo quod met. cau. in P. nec magistratus, de iniur. in P. veluti si in controuersia beneficii, iudex delegat aliquem iniuste re ipsa illud possidere, potest eum cogere sententia excommunicationis, & aliis modis illud eurare vel renuntiare, scilicet dum dimittitur illi ipsum de facto, cap. quia diuer sitatem, de concess. prebendar. cap. ad aures, de excessibus prelator. capit. relatum est, de iure patronat. c. ex insinuatione, eod. cap. accepta, de restitutione in integr. Veluti qui restituere iustus est, si non obliquatur, manu militari cogendus est, l. qui restituere, de rei vindic. in P. cap. cum aliquibus, de re iudic. ¶ Neque ¶ qui improbam habent possessionem, titularii dicuntur, l. improba. C. de acquirend. possess. & beneficiarii, sed intrusi: quales sunt omnes, qui non intrant in beneficium, per otium, aut sine canonica institutione, cap. relatum, de iure patronat. & qui interregati cur possident, nihil aliud quod respondeant habent, quam quod possideant, l. qui interrogatus, de petis. heredit. in P. *Bald. in cap. nobile est, de electio. Item illi qui sine titulo sunt, & causa possidendi, l. nulla, l. nec ulla, §. omnibus, de acquir. possess. si possessionem nanciscantur beneficii ante collationem, Panormitan. in c. cum iam dudum, per illam text. de prebendis, c. ne sede vacante, c. pastoralis, de priuileg. vel post collationem, propria auctoritate alio possidete, possessionem capiant, c. ad aures, de excessibus prelator. c. cum qui, de preben. in 6. can. pl. ut. 16. quest. 6. l. si ex stipulatione, de acquirend. ver. domin. de Selua, tract. de benefic. per 39. 15. Mandatum enim collatoris est expectandum, cap. 2. ne sede vacante, cap. cum venissent, de restitu. spolia. & quidam auctoritatem & mandatum ipsam collationem & institutionem interpretantur, Panormitan. & alii in cap. cum iam dudum, de prebendis. *Felinus, in cap. in nostra, de rescrip. in c. venientes, de accusatio. Quibus addere possumus alias intrusionis species, quas tradit *Felinus, in d. c. in nostra, de Rebuff. in §. 1. de pacif. posse. in ver. violentos, in concord. in quibus si per iudicem ademptio vi fiat, non dicitur iniusta vis, nec metus ille resignationem rescinder. Similiter neque vis illegitima illata post renuntiationem rescindit actum priorem legitimum & liberum, *Lopus, allega. 23. vel si, post renuntiationem vi metue factam, purgata vis metus fuerint, vt potest si facto spoliacionis, & restitutioni pacto renuntiauerit, vel iamento, gloss. in cap. super hoc, in verbo resignationis, de renuntiat. *Rota, decisio sexagesimo octauo, incipien nota quod post spoliacionem, tit. de renuntiat. in antiquis, quamquam non valeat renuntiatio beneficii facta post spoliacionem, c. sollicit. de restitu. spolia. & tamen********